

Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması

Turkish Adaptation of Adaptive-Maladaptive Perfectionism Scale

Aslı Uz Baş¹

Öz: Bu çalışmanın amacı, Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği'ni (UUMÖ) Türkçe'ye uyarlamaktır. Araştırmanın çalışma grubunu ilköğretim 4.-8. sınıf düzeyinde 277 öğrenci oluşturmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği çalışması kapsamında yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ile ölçeğin dört faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Bu faktörler, hatalara duyarlılık, şartlı benlik saygısı, saplantılı davranış ve onay gereksinimidir. Ölçeğin benzer ölçekler çalışması kapsamındaki sonuçlar, UUMÖ'nün hatalara duyarlılık ve onay gereksinimi alt ölçek puanları ile Olumlu Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin (OOMÖ) olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçek puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğunu; UUMÖ'nün şartlı benlik saygısı ve saplantılı davranış alt ölçek puanları ile OOMÖ'nün olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçek puanları arasında da pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. UUMÖ'nün alt ölçeklerinin iç tutarlık katsayıları .63, .51, .61 ve .66 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirlik katsayıları ise .60, .61, .66 ve .78 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak elde edilen bulgular, UUMÖ'nün yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğunu ve ilköğretim çağındaki çocukların mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçmek amacıyla kullanılabileceğini ima etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Mükemmeliyetçilik, ilköğretim, geçerlik, güvenilirlik.

Abstract: The purpose of this study is to adapt Adaptive-Maladaptive Perfectionism Scale (AMPS) to Turkish. The sample consisted of 277 elementary school students from 4th to 8th grades. The findings indicated that the four-factor model is supported by using the confirmatory factor analysis. These factors are following: sensitivity to mistakes, contingent self-esteem, compulsiveness and need for admiration. The results of convergent validity yielded that sensitivity to mistakes and need for admiration were positively correlated with negative perfectionism subscale of Positive Negative Perfectionism Scale (PNPS); contingent self-esteem and compulsiveness were positively correlated with positive perfectionism subscale of PNPS. The internal consistency coefficients of four subscales were .63, .51, .63 and .66 respectively. The test-retest coefficients were .60, .61, .66 and .78. To conclude, this study provided preliminary support for the psychometric properties of the Turkish version of the AMPS. Therefore, the scale can be used for measuring perfectionism in Turkish elementary school students.

Key Words: Perfectionism, elementary school, validity, reliability.

Okullar, özellikle öğrencilerin ve aynı zamanda öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin yüksek performans beklentileri ile karşı karşıya olduğu ortamlardır (Rice, Leever, Noggele ve Lapsley, 2007). Mükemmeliyetçilik, yüksek akademik beklentilerin çocuklar üzerindeki etkilerini anlamak konusunda psikolojik danışmanlara yardımcı olacak potansiyel psikolojik yapılardan biridir. Ashby ve Kottman'a (2000) göre okullar, mükemmeliyetçiliği çeşitli biçimleri ve sonuçları açısından sınamak için ideal ortamlardır.

Mükemmeliyetçilik, kusursuzluk için çabalama (Flett ve Hewitt, 2002) ya da ulaşılamaz yüksek stan-

dartlara ulaşma ve bu standartları koruma eğilimi olarak tanımlanan bir kişilik özelliğine işaret etmektedir (Hill, Zrull ve Turlington, 1997). Son yıllarda mükemmeliyetçilik ile ilgili görgül çalışmalarda dikkate değer bir artış olmuştur (Flett ve Hewitt, 2002). Mükemmeliyetçilik, uzun yıllar boyunca araştırmacılarca farklı şekillerde tanımlanmış ve farklı kavramlaştırılmaları arasında bazı tartışmalı özelliklerinin olduğu görülmüştür (Rice ve Preusser, 2002). Mükemmeliyetçilik, ilk başlarda tek boyutlu bir yapı olarak kavramsallaştırılmış (Burns, 1980) ve mükemmeliyetçiliğin negatif özelliklerine odaklanılmıştır (Bieling,

¹ Dr. Aslı Uz Baş, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Israeli, Smith ve Antony, 2003). Mükemmeliyetçiliğin düşük benlik saygısı ve depresyon (Flett, Hewitt, Blankstein ve O'Brien, 1991), kaygı (Antony, Purdon, Huta ve Swinson, 1998) gibi olumsuz psikolojik sonuçlarla bağlantılı olduğu bulunmuştur. Çocuk ve ergenlerle yapılan son yıllardaki çalışmalar da benzer sonuçları ortaya koymuştur. Çocuk ve ergenlerde mükemmeliyetçiliğin depresyon (Hewitt ve ark., 2002; McCreary, Joiner, Schmidt ve Lalongo, 2004), stres ve sınav kaygısı (Bieling, Israeli ve Antony, 2004), intihar (Callahan, 1993), yeme bozuklukları (Castro ve ark., 2004) ve obsesif-kompulsif belirtilerle (DeKryger, 2005) ilişkili olduğu bulunmuştur.

Mükemmeliyetçilik alanındaki en önemli gelişmeler, kavramın çok boyutlu bir yapı olarak ele alınması (Dunkley, Zuraff ve Blankstein, 2006), boyutsal ya da kategorik bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve uyumu bozan yönleri yanında nispeten uyumlu yönlerinin de olmasıdır (Rice, Vergara ve Aldea, 2006). Mükemmeliyetçilik kavramı çok boyutlu bir yapı olarak ele alınmakla beraber, ilgili alanyazında özellikle mükemmeliyetçiliğin sağlıklı yönlerine odaklanıldığı görülmektedir. Rice ve Preusser'e (2002) göre bunun nedeni, mükemmeliyetçiliği ölçmek için geliştirilen ölçeklerin özellikle yetişkinlere yönelik olması ve mükemmeliyetçiliğin işlevsel olmayan özelliklerine odaklanmasıdır. Mükemmeliyetçilikle ilgili Flett, Hewitt, Boucher, Davidson ve Munro (2001) ve Frost, Marten, Lahart ve Rosenblate (1990) tarafından geliştirilen ve yaygın olarak kullanılan iki çok boyutlu ölçeğin ikisi de mükemmeliyetçiliğin uyumu bozucu olarak değerlendirilen özelliklerini vurgulamak eğilimindedir. Uyumlu mükemmeliyetçilik kavramı ise, mükemmel için çabalamanın olumlu özellikler ve uyumlu sonuçlarla bağlantılı olduğunu iddia etmektedir (Stoeber ve Rambow, 2007). Uyumlu mükemmeliyetçiliğin benlik saygısı, okul motivasyonu ve okul başarısı ile olumlu yönde ilişkili olduğu bulunmuştur (Bergman, Nyland ve Burns, 2007; Stoeber ve Rambow, 2007).

Mükemmeliyetçilik ile ilgili yapılan çalışmaların önemli bir bölümü ergenler, genç yetişkinler ve klinik popülasyonlarla yapılan çalışmalara dayalıdır (Rice ve Preusser, 2002). Okul çağındaki çocuklarla yapılan az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların bir bölümü de üstün yetenekli çocuklarla yürütülmüştür (Ablard ve Parker, 1997; Neumeister, 2004; Parker ve Mills, 1996; Parker, 1997). Oysa ki mükemmeliyetçilik, sadece belli özel gruplara özgü bir problem değildir (Harvey, Pallant ve Harvey, 2004). Mükemmeliyetçilik, özellikle akademik başarı beklentilerinin gittikçe daha önemli hale geldiği okul ortamlarında çalışılması gereken önemli bir kavramdır (Rice ve ark., 2007). Mükemmeliyetçilik ile ilgili yapılan çalışmalarda dikkati çeken bir diğer sınırlılık ise,

çalışmaların önemli bir kısmının batı toplumlarında yapılmasıdır. Diğer taraftan, farklı kültürlerde yapılan nispeten daha az sayıda çalışma, çocuk ve ergenlerde mükemmeliyetçiliğin çok boyutlu bir yapı gösterdiği görüşünü desteklemektedir. (Cheng, Chong ve Wong, 1999; Enns, Cox ve Clara, 2002).

Son yıllarda çocuklarda mükemmeliyetçiliği ölçmek amacıyla bazı ölçekler geliştirilmiştir. Bunlardan biri, Rice ve Preusser (2002) tarafından geliştirilen Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği'dir. 9-11 yaşlarındaki öğrencilerle yapılan çalışmalara dayalı olarak geliştirilen ölçeğin dört alt boyutu bulunmaktadır. Bunlar hatalara duyarlılık, şartlı benlik saygısı, saplantılı davranış ve onay gereksinimidir. Aynı ölçeğin altı, yedi ve sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşan ön ergenlere uygulanması sonucunda, yapılan faktör analizi çalışmaları üç boyutlu bir yapı ortaya çıkarmıştır. Bu araştırmada, hatalara duyarlılık, saplantılı davranış ve onay gereksinimi alt boyutu korunurken, şartlı benlik saygısı alt boyutu ön ergenlerden elde edilen verilere dayalı faktör yapısında yer almamıştır. (Rice ve ark., 2007).

Çocuklarda mükemmeliyetçiliği ölçen bir diğer ölçek, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'ni temel alarak Flett ve ark. (2001) tarafından geliştirilen Çocuk ve Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği'dir. Bu ölçek, üç boyutlu (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik ve sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik) yetişkin versiyonundan farklı olarak iki boyut içermektedir. Bunlar, kendine yönelik mükemmeliyetçilik ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçiliktir. Bundan başka, DeKryger (2005), Frost ve ark. (1990) tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'ni temel alarak, Çocukluk Dönemi Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'ni geliştirmiştir. 7 ile 12 yaş arasındaki çocuklarla yürütülen çalışma kapsamında yapılan faktör analizi sonuçları, dördü (hatalara yönelik ilgi, eylemlerden şüphe, organizasyon ve ebeveyn beklentileri) yetişkin versiyonuna benzer, üçü (amaç yönelimi, performans değerlendirmesi ve uyumu bozucu çabalama) ise çocuklara özgü yedi alt boyuttan oluşan bir yapı ortaya çıkarmıştır. Türkiye'de ise Kırdök (2004), ilköğretim ikinci kademe düzeyindeki öğrencilerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçmeye yönelik bir araç geliştirmiştir. Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği adını taşıyan bu ölçek, 17 maddeden oluşmakta ve mükemmeliyetçilikle ilgili biri olumlu, diğeri olumsuz kişilik özelliklerini ölçen iki alt faktörden oluşmaktadır.

Çocuklarla yapılan çalışmaların sonuçları, ergenler ve yetişkinlerde olduğu gibi çok boyutlu mükemmeliyetçilik yapısını desteklemesine karşın, mükemmeliyetçilik boyutları açısından bazı farklılıkları

içerdiğini göstermektedir. Özellikle Türkiye’de mükemmeliyetçiliği çocukluk düzeyinde araştıran çalışmanın yok denecek kadar az sayıda olduğu söylenebilir. Yapılan çalışmaların önemli bir kısmı üniversite öğrencileri ve lise öğrencileri ile yürütülmüştür (Mısırlı-Taşdemir, 2003; Oral, 1999; Selışık, 2003).

Bu çalışmanın amacı, okul çağındaki çocuklarda mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçmek için Rice ve Preusser (2002) tarafından geliştirilen Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği’ni Türkçe’ye uyarlamaktır. Türkiye’de çocukların mükemmeliyetçilik özelliklerini değerlendirmeye yönelik çalışmaların sınırlı olması nedeniyle çalışmanın konu ile ilgili alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bunun yanında, çalışmanın henüz yeterince bilinmediği düşünülen çocuklardaki mükemmeliyetçilik yapısını anlamak konusunda okul ortamlarında çalışan psikolojik danışman ve öğretmenlere katkı sağlaması beklenmektedir.

Yöntem

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu İzmir ili merkez ilçelerine bağlı iki farklı ilköğretim okulunun 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflarında 2007-2008 öğretim yılında öğrenim gören 277 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubuna giren okullar, İzmir merkez ilçelerinde yer alan ve orta sosyo-ekonomik düzeyi temsil eden ilköğretim okulları arasından olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden biri olan basit tesadüfî örnekleme yöntemine göre seçilmiştir (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Öğrencilerin 130’u (% 46.93) kız, 147’si (% 53.07) erkektir. Öğrencilerin 54’ü (% 19.50) dördüncü sınıf, 65’i (% 23.47) beşinci sınıf, 52’si (% 18.77) altıncı sınıf, 51’i (% 18.41) yedinci sınıf ve 55’i (% 19.86) sekizinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin yaşları 9 ile 14 arasında değişmektedir.

Veri Toplama Araçları

Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (UUMÖ)

Ölçek, Rice ve Preusser (2002) tarafından ilköğretim çağındaki çocuklarda mükemmeliyetçiliğin uyumlu ve uyumsuz özelliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. UUMÖ, 27 maddeli Likert tipi bir ölçektir. Ölçek maddeleri “tamamen benden farklı”=1, “bana çok benzemiyor”=2, “bana biraz benziyor”=3 ve “tamamen bana benziyor”=4 olarak puanlanmaktadır. Ölçeğin açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi çalışmaları dört alt boyutlu bir yapıyı ortaya çıkarmıştır. Bunlar, hata yapmakla bağlantılı olumsuz duyguları ölçen “Hatalara Duyarlılık”, ödev performansından kaynaklanan olumlu duygular ve kendi

ni değerlendirmeleri ölçen “Şartlı Benlik Saygısı”, düzen, organizasyon ve ödevler için dikkatli olmaya yönelik tercihleri ölçen “Saplantılı Davranış” ve onaya duyulan gereksinimi ölçen “Onay Gereksinimi” alt ölçekleridir. Ölçeğin iç tutarlık güvenilirlik katsayılarının Rice ve Preusser (2002) tarafından yapılan ölçek geliştirme çalışmalarında .85 ile .91 arasında olduğu, aynı çalışma kapsamında ancak farklı bir örneklem üzerinde yapılan geçerlik çalışması kapsamında .73 ve .90 arasında olduğu bulunmuştur.

Olumlu Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ)

Ölçek, ilköğretim ikinci kademedeki okuyan öğrencilerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçmek amacıyla Kırdök (2004) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin kapsam geçerliği kapsamında öğrencilere yazdırılan kompozisyonlar ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçen iki faktörlü bir yapı gösterdiğini ortaya koymuştur. Ölçeğin iki faktörlü yapısının verilere uygunluğu doğrulayıcı faktör analizi ile desteklenmiştir. Ölçeğin iç tutarlığını gösteren Cronbach alfa değerleri olumlu mükemmeliyetçilik için .81, olumsuz mükemmeliyetçilik için .78 olarak bulunmuştur. Benzeşme (convergent) ve ayrışma (discriminant) geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçek puanları ile Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği, Çocuklar İçin Sürekli Kaygı Envanteri ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Sonuçlar, ölçeğin olumsuz mükemmeliyetçilik alt boyutu ile depresyon ve kaygı puanları arasında pozitif yönde, benlik saygısı puanları arasında ise negatif yönde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. Diğer taraftan ölçeğin olumlu mükemmeliyetçilik alt boyutu ile depresyon puanları arasında negatif yönde, benlik saygısı puanları ile pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğunu ortaya koymuştur. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirlik katsayıları, olumlu mükemmeliyetçilik alt boyutu için .75, olumsuz mükemmeliyetçilik alt boyutu için .78 olarak bulunmuştur.

İşlem

UUMÖ’nün yapı geçerliği, açıklayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiştir. Benzer ölçekler geçerliği kapsamında, UUMÖ’nün alt ölçek puanları ile OOMÖ’nün alt ölçek puanları arasındaki korelasyonlar hesaplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik çalışması kapsamında ise test-tekrar test güvenilirliği ve Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları değerlendirilmiştir. Analizlerde SPSS.15 programı ile DFA için LISREL 8.51 programı kullanılmıştır.

Bulgular

UUMÖ'nün Türkçe'ye Çevrilmesi

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması çalışması kapsamında öncelikle ölçeği geliştiren araştırmacılar-
dan biri olan Kenneth G. Rice'tan ölçeğin Türk-
çe'ye uyarlanması için gerekli olan yazılı izinler
alınmıştır. Orijinal ölçek, ilk olarak araştırmacı
tarafından İngilizce'den Türkçe'ye çevrildikten
sonra, ölçeğin Türkçe ve İngilizce formu, çeviri-
lerin karşılaştırılması ve gerekli düzeltmelerin ya-
pılması amacıyla Psikolojik Danışma ve Rehber-
lik Anabilim Dalı'nda görev yapan ve iyi derecede
İngilizce bilen dört öğretim elemanına verilmiştir.
Öğretim elemanlarının gerekli gördüğü düzeltme-
ler yapılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye çevrilmesi sü-
recinde geriye çeviri işlemi yapılmamıştır. Uzman
görüşleri doğrultusunda son şekli verilen ölçek
maddelerin yeterince anlaşılır olup olmadığına
karar vermek amacıyla araştırmacının çalışma gru-
bunu oluşturan okulların birinden seçilen, dördün-
cü sınıf düzeyinden 37 öğrenciye uygulanmıştır.
Öğrencilerden ölçeği oluşturan maddelerin an-
laşılabilirliğiyle ilgili geribildirimleri alınmıştır. Ön
uygulama sonucunda öğrencilerin ölçek madde-
lerini yeterince anladıkları ve yanıtlayabildikleri
gözlenmiştir.

UUMÖ'nün Yapı Geçerliği

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)

Ölçeğin yapı geçerlik çalışması kapsamında önce-
likle temel bileşenler analizini (principal component
analysis) kullanarak AFA yapılmış ve sonrasında öz-
gün faktör yapısı DFA ile test edilmiştir. Temel bile-
şenler analizinin uygulanmasından önce, maddeler ara-
sında kısmi korelasyonların ve korelasyon matrisinin
faktör analizi için uygun olup olmadığını değerlendiri-
mek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayı-
sı hesaplanmış ve Barlett Sphericity testi yapılmıştır.
KMO ile hesaplanan örneklem uygunluk katsayısı .78
olarak yeterli düzeyde bulunmuştur. Barlett Sphericity
testi sonuçları da anlamlı bulunmuştur ($\chi^2=1432.828$,
df=351, $p<.001$). Sonuçlar, çalışma grubu verilerinin
faktör analizine uygun olduğunu göstermiştir.

Yapılan ilk faktör analizinde, özdeğeri 1.00'den
büyük ve toplam varyansın % 51.23'ünü açıklayan
yedi faktör elde edilmiştir. Sonraki aşamada, Vari-
maks yöntemi ile döndürme işlemi yapılmış, faktör
sayısı ölçeğin orijinal faktör yapısı dikkate alınarak
dört faktör ile sınırlandırılmıştır. Döndürme işlemi
sonunda dört faktörün toplam varyansın % 38.47'sini
açıkladığı ve maddelerin onay gereksinimi olarak ad-
landırılan faktör dışında orijinal ölçekle belirlenen
faktörlere beklenen şekilde dağılmadığı görülmüştür.
Yapılan son temel bileşenler analizine ait veriler Tab-
lo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. *UUMÖ'ye İlişkin AFA Sonuçları*

Madde	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör	4. Faktör
8	.723			
12	.686			
17	.594			
14	-.562			
26	.521			
24	-.490			
6	.483			
2	.458			
23	.429			
9	.367			
25	.252			
21		.657		
3		.571		
13		.566		
18		.560		
1		.512		
7		.481		
27		.475		
22		.469		
19			.728	
2			.683	
16			.649	
11			.589	
10				.649
15				.595
20				.552
5				.627
Özdeğer	4.725	2.258	1.732	1.673
Açıklanan varyans (%)	12.024	11.292	7.947	7.211

AFA, değişkenler arasındaki ilişkilerden hareketle faktör bulmaya yönelik bir işlemken, DFA değişkenler arasındaki ilişkiye dair daha önce saptanan bir kuramın test edilmesine yönelik bir işlemdir (Büyüköztürk, 2002). Mevcut çalışma bir uyarılma çalışması olmasından dolayı AFA sonuçlarına dayalı olarak madde atımına gidilmek yerine sonraki aşamada ölçeğin orijinal kuramsal yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir.

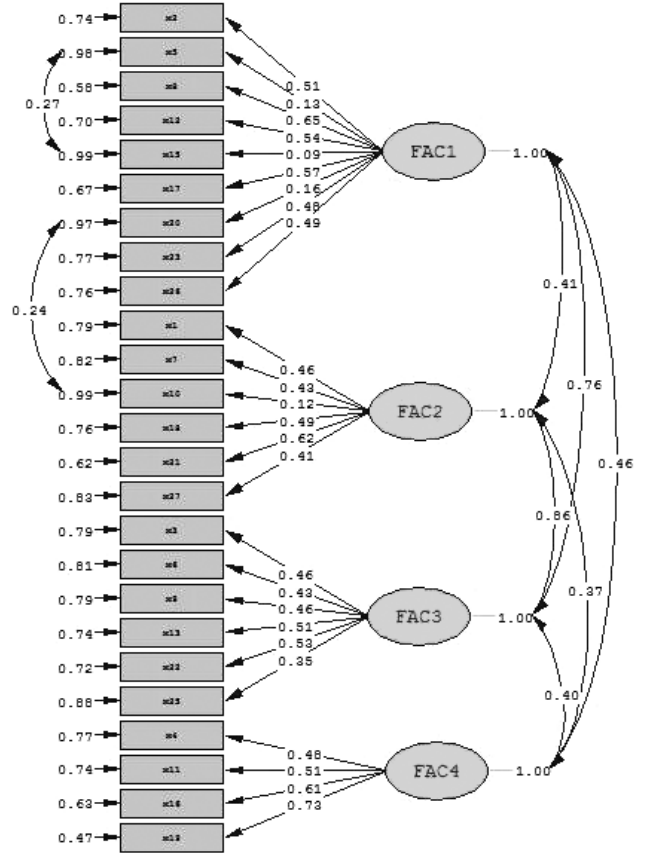
Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

DFA'nın amacı, araştırmacı tarafından net olarak belirlenen bir modelin veriler tarafından doğrulanıp doğrulanmadığını test etmektir (Şimşek, 2007). DFA'da modelin kabul edilip edilmeyeceğine ilişkin birtakım uyum istatistikleri kullanılmaktadır. Bu uyum istatistiklerinin en sık kullanılanlarından biri Ki-Kare'dir (χ^2). Bir modelin iyi bir model olarak kabul edilebilmesi için χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının iki veya altında olması gerekmektedir. Yaygın olarak kullanılan diğer uyum iyiliği istatistikleri GFI (Goodness of Fit Index), AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation), RMR (Root Mean Square Residual) ve SRMR'dir (Standardized Root Mean Square Residual). GFI, AGFI ve CFI'nın .90'dan büyük olması kabul edilebilir bir uyum iyiliği değerinin, .95'den büyük olmaları ise iyi bir uyum iyiliği değerinin göstergesi kabul edilmektedir. RMSEA, RMR ve SRMR değerlerinin ise .05'in altında olması iyi bir uyum iyiliği değerini, .08'in altında olması kabul edilebilir bir uyum iyiliği değerini ifade etmektedir (Şimşek, 2007).

Dört örtük değişkenli modelin sınanması sonucunda, χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının (2.07), RMSEA (.06), RMR (.08) ve SRMR (.08) değerlerinin yeterli uyum iyiliği değerleri sunduğu, ancak GFI (.85), AGFI (.82) ve CFI (.87) değerlerinin ise kabul edilebilir uyum iyiliği değerlerinin altında kaldığı görülmüştür. Diğer taraftan 14. ve 24. maddeler negatif faktör yüküne sahip olduğu için bu iki maddenin çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu maddeler çıkarıldıktan sonra model yeniden test edilmiştir. Elde edilen uyum iyiliği değerleri incelendiğinde, χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının ve RMSEA (.04) değerlerinin iyi bir uyum iyiliği değerleri sunduğu, RMR (.06), SRMR (.06) ve CFI (.91) değerlerinin ise kabul edilebilir uyum iyiliği değerleri verdiği görülmüştür. Bu aşamada program tarafından 15-5 ve 10-20 madde çiftlerini hedefleyen hatalar arasında ilişki tanımlanmasına yönelik modifikasyonlar yapılmıştır. Gerçekleştirilen bu iki düzeltme χ^2 değerinde toplamda 47.66'lık anlamlı bir düşüşe yol açmıştır ($P < 0.00$). Sonuç olarak, hatalara duyarlılık, şartlı benlik saygısı,

saplantılı davranış ve onay gereksinimi olarak adlandırılan dört örtük değişkenli modelin sınanması sonucunda, ölçeğin dört alt boyutlu yapısı doğrulanmış ve dört boyutun, içerdikleri maddelerce yeterli düzeyde ölçüldükleri görülmüştür.

Yukarıdaki paragrafta verilen uyum iyiliği değerlerine ilişkin ölçütler dikkate alındığında, χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının ikinin altında olmasından dolayı modelin iyi bir uyum iyiliğine sahip olduğu söylenebilir. Elde edilen diğer uyum indeksi değerleri incelendiğinde, RMSEA değerinin iyi bir uyum iyiliğine, diğer uyum indekslerinin ise yeterli bir uyum iyiliğine işaret ettikleri görülmüştür. Sonuç olarak, test edilen modelin gerçek verilerle uyum içinde olduğu görülmüştür. Model diyagramı Şekil 1'de ve modele ilişkin uyum indeksi değerleri Tablo 2'de verilmiştir.

Chi-Square=400.96, df=267, P-value=0.00000, RMSEA=0.043

Şekil 1. DFA ile doğrulanan model diyagramı

Benzer Ölçekler Geçerliği

Ölçeğin, benzer ölçekler geçerlik çalışması kapsamında, UUMÖ'nün alt ölçek puanları ile OOMÖ'nün alt ölçek puanları arasındaki korelasyonlar hesaplanmıştır. Her iki ölçek de ilköğretim çağındaki çocuklarda mükemmeliyetçiliği olumlu ve olumsuz yönleri ile

Tablo 2. DFA Sonuçlarına İlişkin Uyum İndeksi Değerleri

χ^2	sd	χ^2/sd	RMSEA	GFI	AGFI	RMR	S-RMR	CFI
400.96	267	1.50	0.04	0.90	0.87	0.06	0.06	0.93

ölçmeyi amaçlamaktadır. Sonuçlar, UUMÖ'nün hatalara duyarlılık ve onay gereksinimi alt ölçek puanları ile OOMÖ'nün olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçek puanları arasında sırasıyla $r=.69$ ve $r=.34$, $p<.01$ düzeyinde anlamlı ilişkiler olduğunu; UUMÖ'nün şartlı benlik saygısı ve saplantılı davranış alt ölçek puanları ile OOMÖ'nün olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçek puanları arasında sırasıyla $r=.36$ ($p<.05$) ve $r=.50$ ($p<.01$) düzeyinde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. UUMÖ'nün hatalara duyarlılık ve onay gereksinimi alt ölçeklerinin mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönlerini yansıtan boyutlar olarak değerlendirildiği ve şartlı benlik saygısı alt ölçeği ve saplantılı davranış alt ölçeklerinin ise mükemmeliyetçiliğin nispeten olumlu bir boyutu olarak değerlendirilebileceği dikkate alındığında (Rice ve Preusse, 2002), sonuçlar UUMÖ'nün yeterli düzeyde benzer ölçekler geçerliğine sahip olduğunu göstermiştir. Elde edilen korelasyon değerleri Tablo 3'de verilmiştir.

renciye ölçek iki hafta ara ile uygulanmıştır. İki uygulamadan elde edilen alt ölçek puanları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayıları hatalara duyarlılık, şartlı benlik saygısı, saplantılı davranış ve onay gereksinimi alt ölçekleri için sırasıyla .60, .61, .66 ve .78 olarak bulunmuştur. Hatalara duyarlılık ve şartlı benlik saygısı alt ölçekleri için elde edilen güvenilirlik katsayılarının, nispeten düşük olmakla beraber kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir (Raines-Eudy, 2000).

Tartışma

Bu çalışmanın amacı, Rice ve Preusser (2002) tarafından geliştirilen UUMÖ'yü Türkçe'ye uyarlamaktır. Bu amaç doğrultusunda ölçeğin geçerliği, yapı geçerliği ve benzer ölçekler geçerliği ile incelenmiştir. Güvenirlik çalışması kapsamında ise ölçeğin alt boyutlarının iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır.

Tablo 3. UUMÖ Alt Ölçek Puanları ile OOMÖ Alt Ölçek Puanları Arasındaki Korelasyonlar

	Hatalara Duyarlılık	Şartlı Benlik Saygısı	Saplantılı Davranış	Onay Gereksinimi
Olumlu Mükemmeliyetçilik	-.273	.357*	.502**	.144
Olumsuz Mükemmeliyetçilik	.687**	-.100	-.128	.340**

*: $p < .05$ **: $p < .01$

UUMÖ'nün İç Tutarlılık Güvenirliği

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirlik çalışması kapsamında, ölçeğin alt ölçek puanlarının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen Cronbach Alfa katsayıları, "hatalara duyarlılık" alt ölçeği için .63, "şartlı benlik saygısı" alt ölçeği için .51, "saplantılı davranış" alt ölçeği için .61 ve "onay gereksinimi" alt ölçeği için .66 olarak bulunmuştur. Özellikle şartlı benlik saygısı alt ölçeği için elde edilen güvenilirlik katsayısı nispeten düşük olmakla beraber, Raines-Eudy (2000), ölçekler için elde edilen güvenilirlik katsayısının 0 ile 1 arasında bir değer alabileceğini ve .50'nin üstündeki değerlerin kabul edilebilir olduğunu belirtmektedir. Bu ölçüt dikkate alındığında UUMÖ'nin iç tutarlılığına ilişkin olarak yapılan ölçümlerin kabul edilebilir değerler verdiği söylenebilir.

UUMÖ'nün Test-Tekrar Test Güvenirliği

Ölçeğin test-tekrar test güvenirlik çalışması kapsamında, araştırmanın çalışma grubu içinden 72 ög-

Ölçeğin geçerlik çalışması kapsamında yapılan AFA sonuçları, toplam varyansın % 38.47'sini açıklayan dört faktörlü bir yapı ortaya koymuştur. Ancak maddelerin faktörlere dağılımı incelendiğinde, onay gereksinimi faktörü dışındaki üç faktör için maddelerin orijinal faktör yapısına göre beklenen faktörlere dağılmadığı görülmüştür. Mevcut çalışmanın, bir uyarılma çalışması olduğu dikkate alınarak orijinal kuramsal yapının DFA ile test edilmesine karar verilmiştir. DFA sonuçlarına göre, test edilen ilk modelde iki madde negatif faktör yüküne sahip olduğu için ölçekten çıkarılmış ve test edilen son model ile ölçeğin dört faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Ölçekten çıkarılan iki madde orijinal ölçeğin şartlı benlik saygısı alt ölçeğinde yer almaktadır. Orijinal faktör yapısı ve mevcut çalışmada ortaya çıkan faktör yapısı arasındaki bu farklılık, iki araştırmanın çalışma grubunu oluşturan çocukların yaş düzeyleri ve bunun yanında kültürel farklılıklara bağlı olarak açıklanabilir. Ölçeğin orijinal faktör yapısı, Rice ve Preusser'ın (2002), 9-11 yaşlarındaki çocuklar ile yaptıkları çalışmadan

elde edilen verilere dayanmaktadır. Bu çalışmada ise, mükemmeliyetçilik ile ilgili yapılan önceki farklı çalışmalar da dikkate alınarak (DeKryger, 2005; Flett ve ark., 2001) nispeten daha geniş bir yaş grubundan oluşan çocuklar çalışma grubuna dahil edilmiştir. Bu nedenle, iki ayrı çalışmanın üzerinde çalıştığı çocukların yaş düzeyleri ve buna bağlı olarak gelişimsel özellikleri arasındaki farklılıkların araştırma sonuçlarına yansımış olduğu düşünülebilir. Diğer taraftan, mükemmeliyetçiliğin çocukların akademik performans beklentileri ile ilgili bir kavram olduğu dikkate alınacak olursa, mevcut araştırmanın, Batılı toplumlara göre çocuk yetiştirme yaklaşımları açısından daha geleneksel olarak değerlendirilebilecek Türkiye’de yapılmış olmasının da sonuçlarda bir farklılığa yol açmış olabileceği düşünülebilir. Diğer taraftan ölçeğin faktör yapısını incelemeye yönelik olarak ileride daha geniş örneklemeler üzerinde yapılacak çalışmaların yararlı olacağı söylenebilir.

Ölçeğin benzer ölçekler çalışması kapsamında, UUMÖ’nün ölçek alt puanları ile OOMÖ alt ölçek puanları arasındaki korelasyonlar incelenmiştir. Ölçeğin hatalara duyarlılık ve onay gereksinimi alt boyutları ile OOMÖ’nün olumsuz mükemmeliyetçiliği ve ölçeğin şartlı benlik saygısı ve saplantılı davranış alt boyutu ile OOMÖ’nün olumlu mükemmeliyetçiliği arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Elde edilen bu sonuçların Kırdök (2004) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarıyla tutarlılık gösterdiği söylenebilir. Bu çalışmada düzene yönelik eğilimleri içeren olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinin benlik saygısı ile pozitif yönde, depresyon ile negatif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada, kişinin hata yapmaya yönelik ve diğer bireylerin bireyin performansı hakkındaki düşüncelerine yönelik yaklaşımlarını içeren olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeği ile depresyon ve sürekli kaygı puanları arasında pozitif yönde, benlik saygısı puanları ile negatif yönde anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. UUMÖ’nün olumlu mükemmeliyetçilik ile pozitif yönde ve anlamlı ilişkili bulunduğu saplantılı davranış alt ölçeği de kişinin düzen ve organizasyona yönelik yaklaşımlarını içeren maddelerden (her şeyin hep düzenli olmasından hoşlanırım gibi) oluşmaktadır. Bunun yanında UUMÖ’nün olumsuz mükemmeliyetçilik ile pozitif yönde ilişkili olduğu bulunan hatalara karşı duyarlılık ve onay gereksinimi alt ölçek maddeleri, olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeğinde olduğu gibi kişinin hata yapmaya yönelik kaygılarını (hata yapmaktan korkarım gibi) ve diğerlerinin onayına verilen önemi ifade eden maddelerden (diğerleri benden hoşlansın diye mükemmel olmak isterim gibi) oluşmaktadır.

Rice ve Preusser (2002), hata yapma kaygılarının

mükemmeliyetçiliğin temel bir boyutu olduğunu ve hata yapma kaygısının uyumsuz mükemmeliyetçiliğin anahtar bir özelliği olduğunu belirtmektedir. Bu alt ölçekten yüksek puan alan uyumsuz mükemmeliyetçiliği olan çocukların, hata yapmaya karşı aşırı duyarlı ve mükemmel bir çalışmadan daha azını kabul etmek konusunda güçlük yaşayan çocuklar olduğunu bildirmektedir. Ayrıca, şartlı benlik saygısının da, çocukluk dönemi mükemmeliyetçiliğinin elzem bir boyutu olduğunu ifade etmektedirler. Saplantılı davranış alt ölçeğinde yer alan maddeler düzen ve organizasyona yönelik tercihleri içeren maddeleri içermektedir. Bu ölçekten yüksek puan alan uyumlu mükemmeliyetçiliği olan bireylerin kendilerine verdikleri önemi yansıtacak şekilde yanlış yapmaktan kaçınmakla daha az meşgul olabilecekleri düşünülebilir. Rice ve Preusser (2002), onay gereksinimi alt boyutunu mükemmeliyetçiliğin bağlamdan en az etkilenen boyutlarından biri olarak değerlendirmiştir. Mevcut çalışmada da, gerek AFA gerekse DFA analizi sonuçları açısından “onay gereksinimi” alt boyutunu oluşturan maddeler, orijinal ölçeğin aynı boyutunu oluşturan maddeler ile tam olarak örtüşmüştür.

Araştırma kapsamında Türkçe’ye uyarlama çalışması yapılan UUMÖ’nün geçerlik çalışmaları ile ilgili bulguların bir taraftan çocukluk döneminde çok boyutlu mükemmeliyetçilik anlayışını, diğer taraftan uzun yıllar olumsuz bir yapı olarak değerlendirilen mükemmeliyetçiliğin, tamamen olumsuz bir yapı olmayıp olumlu sayılabilecek boyutları da olduğu şeklindeki bakış açısını destekler nitelikte olduğu söylenebilir (Dunkley Zuraff, ve Blankstein, 2006; Rice Vergara, ve Aldea, 2006).

Ölçeğin güvenilirlik çalışması ile ilgili bulgular, alt ölçekler için hesaplanan iç tutarlılık katsayılarının yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir. Ölçeğin iki hafta ara ile yapılan ölçümlerinden elde edilen test-tekrar test güvenilirlik katsayılarının, “onay gereksinimi” alt ölçeği için iyi düzeyde bulursa da (.78), “hatalara duyarlılık” ve “şartlı benlik saygısı” ve “saplantılı davranış” alt ölçekleri için kısmen düşük düzeyde olduğu söylenebilir (.60, .61 ve .66). Diğer taraftan, Raines-Eudy (2000), ölçekler için elde edilen güvenilirlik katsayısının 0 ile 1 arasında bir değer alabileceğini ve .50’nin üstündeki değerlerin kabul edilebilir olduğunu belirtmektedir. Bu ölçüt dikkate alındığında UUMÖ’nin iç tutarlılığına ilişkin olarak yapılan ölçümlerin kabul edilebilir değerler verdiği söylenebilir.

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar, araştırmanın çalışma grubunu oluşturan iki ilköğretim okulunun 4.-8. sınıf düzeylerinden seçilen 277 öğrenciden elde edilen verilere dayanmaktadır. Bu durum araştırmanın bir sınırlılığı olarak değerlendirilebilir. Geçerlik

ve güvenilirlik çalışmaları yapılan ölçümlere bağlı olmasından dolayı, ileride daha geniş örneklemeler üzerinde yapılacak çalışmalar, ölçeğin psikometrik özelliklerini değerlendirmek bakımından yararlı olacaktır.

Sonuç olarak, UUMÖ'nün, ilköğretim düzeyindeki çocuklarda uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik özelliklerini uygun şekilde ölçebilecek psikometrik özelliklere sahip olduğu ve gerek araştırmacılar, gerekse öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özelliklerini değerlendirmek isteyen okul psikolojik danışmanlarınca kullanılabilirliği söylenebilir. Diğer taraftan, konu ile ilgili ileride yapılacak çalışmalarda

UUMÖ'nün olumlu (benlik saygısı gibi) ve olumsuz psikolojik yapılarla (depresyon gibi) ilişkisinin araştırılması, ölçeğin geçerliğine dair ek bulgular sağlaması bakımından yararlı olacaktır. Ayrıca, ileride yapılacak çalışmaların mükemmeliyetçilik yapısını yaş ve cinsiyete göre incelemesinin çocukluk dönemi mükemmeliyetçiliğini anlamak konusunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yazışma adresi: Aşlı Uz Baş, Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye. e-posta: asliuzbas@gmail.com

Kaynaklar

- Ablard, K.E. ve Parker, W.D. (1997). Parents' achievement goals and perfectionism in their academically talented children. *Journal of Youth and Adolescence*, 26, 651-666.
- Antony, M.M., Purdon, C.L., Huta, V. ve Swinson, R.P. (1998). Dimensions of perfectionism across the anxiety disorders. *Behaviour Research and Therapy*, 36, 1143-1154.
- Ashby, J.S. ve Kottman, T. (2000). Perfectionistic children and adolescents: Implications for school counselors. *Professional School Counseling*, 3, 182-188.
- Bergman, A.J., Nyland, J.E. ve Burns, L.R. (2007). Correlates with perfectionism and the utility of a dual process model. *Personality and Individual Differences*, 43, 389-399.
- Bieling, P.J., Israeli, A., Smith, J. ve Antony, M.M. (2003). Making the grade: the behavioral consequences of perfectionism in the classroom. *Personality and Individual Differences*, 35, 163-178.
- Bieling, P.J., Israeli, A. ve Antony, M.M. (2004). Is perfectionism good, bad, or both? Examining models of the perfectionism construct. *Personality and Individual Differences*, 36, 1373-1385.
- Burns, D.D. (1980). The perfectionist script for self-defeat. *Psychology Today*, 41, 34-51.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Callahan, J. (1993). Blue print for an adolescent suicidal crisis. *Psychiatric Annals*, 23, 263-270.
- Castro, J., Gila, A., Gual, P., Lahortiga, F., Saura, B. ve Toro, J. (2004). Perfectionism dimensions in children and adolescents with anorexia nervosa. *Journal of Adolescent Health*, 35, 392-398.
- Cheng, S.K., Chong, G.H. ve Wong, C.W. (1999). Chinese Frost Multidimensional Perfectionism Scale: A validation and prediction of self-esteem and psychological distress. *Journal of Clinical Psychology*, 55, 1051-1061.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2007). *Research methods in education*. New York: Routledge.
- DeKryger, N.A. (2005). Childhood perfectionism: Measurement, phenomenology, and development. Unpublished doctoral dissertation, University of Louisville, Kentucky.
- Dunkley, D.M., Zuroff, D.C. ve Blankstein, K.R. (2006). Specific perfectionism components versus self-criticism in predicting maladjustment. *Personality and Individual Differences*, 40, 665-676.
- Enns, M.W., Cox, B.J. ve Clara, I. (2002). Adaptive and maladaptive perfectionism: developmental origins and association with depression proneness. *Personality and Individual Differences*, 33, 921-935.
- Flett, G.L. ve Hewitt, P.L. (2002). Perfectionism and maladjustment: An overview of theoretical, definitional, and treatment issues. In G. L. Flett, ve P. L. Hewitt (Ed.), *Perfectionism: theory, research, and treatment*. Washington: American Psychological Association.
- Flett, G.L., Hewitt, R.L., Blankstein, K.R. ve O'Brien, S. (1991). Perfectionism and learned resourcefulness in depression and self-esteem. *Journal of Personality and Individual Differences*, 12, 61-68.
- Flett, G.L., Hewitt, P.L., Boucher, D.J., Davidson, L.A. ve Munro, Y. (2001). *The child and adolescent perfectionism scale: development, validation, and association with adjustment*. Unpublished Manuscript.
- Frost, R.O., Marten, P., Lahart, C. ve Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14, 449-468.
- Harvey, B., Pallant, J. ve Harvey, D. (2004). An evaluation of the factor structure of the Frost Multidimensional Perfectionism Scale. *Educational and Psychological Measurement*, 64, 1997-1018.
- Hewitt, P.L., Caelian, C.F., Flett, G.L., Sherry, S.B., Collins, L. ve Flynn, C.A. (2002). Perfectionism in children: Associations with depression, anxiety, and anger. *Personality and Individual Differences*, 32, 1049-1061.
- Hill RV, Zrull MC, ve Turlington S. (1997) Perfectionism and interpersonal problems. *Journal of Personality Assessment*, 69, 1, 81-103.
- Kırdök, O. (2004). Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik ölçeği geliştirme çalışması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- McCreary, B.T., Joiner, T.E., Schmidt, N.B. ve Ialongo, N.S. (2004). The structure and correlates of perfectionism in African American children. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 33, 313-324.

- Mısırlı-Taşdemir, O. (2003). Üstün yetenekli çocuklarda mükemmeliyetçilik, sınav kaygısı, benlik saygısı, kontrol odağı, öz yeterlik ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Neumeister, K.L.S. (2004). Factors Influencing the development of perfectionism in gifted college students. *Gifted Child Quarterly*, 48, 259-274.
- Oral, M. (1999). The relationship between dimensions of perfectionism, stressful life events and depressive symptoms in university students: A test of diathesis-stress model of depression. Unpublished master's thesis, Middle East Technical University, Ankara.
- Parker, W.D. (1997). An empirical typology of perfectionism in academically talented children. *American Educational Research Journal*, 34, 545-562.
- Parker, W.D. ve Mills, C. J. (1996). The incidence of perfectionism in gifted students. *Gifted Child Quarterly*, 40, 194-199.
- Raines-Eudy, R. (2000). Using structural equation modeling to test for differential reliability and validity: An empirical demonstration. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 7, 1, 124-141.
- Rice, K.G. ve Preusser, K.J. (2002). The Adaptive/Maladaptive Perfectionism Scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 210-222.
- Rice, K.G., Vergara, D.T. ve Aldea, M.A. (2006). Cognitive-affective mediators of perfectionism and college student adjustment. *Personality and Individual Differences*, 40, 463-473.
- Rice, K.G., Leever, B.A., Noggle, C.A. ve Lapsley, K.G. (2007). Perfectionism and depressive symptoms in early adolescence. *Psychology in the Schools*, 44, 139-156.
- Selışık, Z.E.S. (2003). The dimensions of perfectionism and their relations to helpless explanatory style. Unpublished master's thesis, Middle East Technical University, Ankara.
- Stoeber, J. ve Rambow, A. (2007). Perfectionism in adolescent school students: relations with motivation, achievement, and well-being. *Personality and Individual Differences*, 42, 1379-1389.
- Şimşek, Ö. M. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayınevi.